

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย ศึกษากรณี : ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ เอกสารทางราชการ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาภาคสนาม (Field Research) โดย ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือ และการสังเกตการณ์ในขณะที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มประชากรในการศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง คือข้าราชการตำรวจระดับผู้ปฏิบัติการของฝ่ายตรวจลงตรา (Visa on Arrival section) และฝ่ายตรวจผู้โดยสารขาเข้า (Arrival section) ประจำด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำนวน 600 คน โดยได้ใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 560 คน และกลุ่มที่ 2 ข้าราชการตำรวจระดับผู้บริหารชั้นสูงของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จำนวนทั้งหมด 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้ เครื่องมือ 2 แบบ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์
ดังนี้

แบบสอบถาม

ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด และคำถามปลายปิด ผู้ตอบคำถามได้แก่ ข้าราชการ ตำรวจระดับผู้ปฏิบัติการ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ตรวจอนุญาตให้คนต่างด้าวเดินทางเข้าราชอาณาจักร ชั้นยศ ตำแหน่ง อัตราเงินเดือนและค่าตอบแทน และการผ่านการฝึกอบรม ลักษณะคำถามปลายเปิด และปลายปิด จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ทักษะของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองต่อการใช้ดุลยพินิจกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย ได้แก่

- ด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 4 ข้อ
- ด้านความมั่นคง ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 3 ข้อ
- ด้านการบริหารงานตำรวจ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 4 ข้อ
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 4 ข้อ
- ด้านการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 4 ข้อ
- ด้านการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 2 ข้อ
- ด้านบุคลากร ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 4 ข้อ
- ด้านอำนาจหน้าที่ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 3 ข้อ
- ด้านข้อมูลข่าวสาร ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 3 ข้อ

- ด้านเทคโนโลยี ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 2 ข้อ

- ด้านการปฏิบัติงาน ลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบทั้งหมด
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 3 แนวทางในเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง
เป็นลักษณะคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ

เกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองต่อ
การใช้ดุลยพินิจกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย ผู้ศึกษาให้คะแนนในข้อคำถามเป็น
3 ระดับ คือ

เลือกตอบ

เห็นด้วยมาก ให้ 3 คะแนน

เห็นด้วยปานกลาง ให้ 2 คะแนน

เห็นด้วยน้อย ให้ 1 คะแนน

แบบสัมภาษณ์

ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ประเด็นคำถาม
ได้แก่

- ท่านคิดว่าการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองเป็นอย่างไร
- ท่านคิดว่าอะไรคือปัญหาและอุปสรรคในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง
- ท่านมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองอย่างไร

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ทำการสร้างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้ศึกษาได้นำไปทดสอบ Pre-test
หรือทดลองตรวจสอบความถูกต้อง และทดสอบความเข้าใจคำถามในแบบสอบถาม และนำมา
ปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่ศึกษาจริง

1. ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงของคำถามในแบบสอบถามว่าสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัด หรือวัดได้ตรงประเด็นนั้น อีกทั้งได้นำไปตรวจสอบเอกสารกับแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เพื่อขอคำแนะนำและมาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามให้มีความถูกต้องเที่ยงตรงยิ่งขึ้น ก่อนนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test)

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าเชื่อมั่น โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Pre-test) ในการปฏิบัติจริง โดยที่ผู้ศึกษาได้ทดสอบแบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองฝ่ายตรวจผู้โดยสารขาออก ผลัด 2 จำนวน 15 คน และฝ่ายพิธีการเข้าเมืองผลัด 2 จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน เนื่องจากมีคุณสมบัติที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.912 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับสูง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่จัดสร้างขึ้นในการเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูล โดยใช้เวลาในการจัดเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1-31 ธันวาคม 2550 เก็บข้อมูลในเวลาราชการ เพื่อให้ผลการศึกษามีความเชื่อถือมากที่สุด จึงมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. โครงการปริญญาโทการบริหารงานยุติธรรม จัดทำหนังสือขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลมายังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสนามบินสุวรรณภูมิ
2. หลังจากได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ
3. ผู้ศึกษาเป็นผู้ตรวจนับความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาจะทำการตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อความถูกต้องแม่นยำ และความ เป็นเอกภาพของข้อมูล ซึ่งได้ข้อมูลครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยนำแบบสอบถามมาลงรหัสใน กระดาษรหัสบันทึก และประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) และใช้วิธีทางสถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) คือ

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการเปรียบเทียบดูการกระจายของข้อมูล เพื่อ นำเสนอข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการ หาค่าเฉลี่ยนำหนักของความคิดเห็นของประชากร จากข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อให้ใช้ทดสอบหาความสัมพันธ์โดย กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

2.1 ใช้ค่า t-test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีเพียง 2 กลุ่ม

2.2 ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่า F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างใน กรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

การแสดงระดับคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อุพลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคน เข้าเมือง และปัญหาอุปสรรคในการใช้อุพลยพินิจ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้ โดย การหาค่าพิสัย 3 ระดับ คือ

จากสูตร ดังนี้

$$\text{ช่วงความกว้างของชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = 0.66$$

เกณฑ์ในการวัดทัศนคติในการใช้อุพลยพินิจ

เกณฑ์ในการวัด 2.34-3.00 หมายถึง เห็นด้วยมาก

เกณฑ์ในการวัด 1.67-2.33 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

เกณฑ์ในการวัด 1.00-1.66 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
ประกอบตารางแสดงข้อมูลทางสถิติ (Statistical Analysis)